

Policy för prioritering av lokala naturvårdsprojekt (LONA) i Västra Götalands län

Denna policy har tagits fram av Länsstyrelsen i Västra Götalands län för att tydliggöra hur Länsstyrelsen bedömer LONA-ansökningar och i syfte att effektivisera handläggningen av LONA-bidrag.

Förändringar jämfört med tidigare version

Bidrag kan beviljas om

- Projekten uppfyller kraven enligt Förordning om statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt (SFS 2003:598).
- Projekten följer Naturvårdsverkets vägledning.
- Kompletta ansökan inkommer till Länsstyrelsen senast sista ansökningsdatum, se instruktioner på vår webbplats under länkar nedan.
- Åtgärderna bidrar till att uppnå av riksdagen fastställda miljö kvalitetsmål med relevans för naturvården.
- Åtgärderna ryms inom förordningens bidragskategorier.

Bidragskategorier

1. Kunskapsuppbyggnad
2. Framtagande av underlag
3. Områdesskydd
4. Vård och förvaltning
5. Restaurering
6. Information, folkbildning och annan kunskapsspridning.
7. Restaurering och anläggande av våtmarker.
8. Kunskapsuppbyggnad, framtagande av underlag eller annat förberedelsearbete inför restaurering eller anläggande av våtmarker enligt punkt 7.

Förordning och vägledning hittas på Naturvårdsverkets webbplats. Se under länkar nedan.

För våtmarksprojekten, se egen text i respektive avdelning.

Prioritering av bidrag

På grund av att det som regel söks mer bidrag än som finns att fördela behöver Länsstyrelsen ofta prioritera mellan projekt och åtgärder.

Hög prioritet har:

Projekt med stor naturvårdsnytta, d.v.s. som på ett tydligt sätt bidrar till att uppnå miljökvalitetsmålen med relevans för naturvärden. T.ex. restaurering av hotade naturtyper och hotade arters livsmiljöer.

- Projekt som berör **värdekärnor** och **värdestråk** utpekade i handlingsplanen för grön infrastruktur.
- Projekt som är gynnsamma för **flera ekosystemtjänster** listade i LONA-registret.
- Projekt som berör kommunalt utpekade ansvarsnaturtyper/arter.
- Projekt som stärker, ger varaktighet och **långsiktighet** i kommunens naturvårdsarbete. *T.ex. Framtagande av kommunala naturvårdsprogram och kommunal reservatsbildning. Särskilt de områden som är utpekade i Länsstyrelsens program för skydd av tätortsnära naturområden, se under länkar nedan.*
- Projekt med **bred lokal delaktighet**/partnerskap.
- **Friluftslivssatsningar** med stor samhällsnytta; d.v.s. där naturen görs tillgänglig för grupper som annars har svårt att komma ut (flera politikområden som folkhälsa, jämställdhet, integration, barnperspektiv, äldreomsorg, funktionshinderanpassning bör vara beaktade). Åtgärder får dock inte ske på bekostnad av befintliga naturvärden.
- **Våtmarksprojekt** som syftar till förbättrad vattenhushållning (dvs att stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden, eller öka tillskottet till grundvattnet).
- Kunskapsspridning som riktar sig till människor av olika ålder, kön och ursprung prioriteras före en ensidig kunskapsspridning.

Låg prioritet har:

- Åtgärder där bidrag kan sökas/eller finns tillgängliga från annat håll, t.ex. LOVA, Landsbygdsprogrammet (anläggande av våtmarker, restaurering av fodermarker, etc.), fiskevård, inköp eller intrångsersättning för mark med

höga värden samt åtgärder inom statliga naturreservat och nationalparker (se statligt skyddad natur nedan).

- Projekt där den framtida förvaltningen är osäker.
- Åtgärder som kan anses ingå i kommunens ordinarie uppgifter.
- Upprustning och underhåll av befintliga leder, stigar, fågeltorn m.m.
- Projekt inom parkmark eller detaljplanelagda bostadsområden.*
- Projekt som i huvudsak syftar till att locka till sig turister.
- Projekt som syftar till att nyskapa naturtyper på bekostnad av befintliga naturvärden kan inte få bidrag enligt Naturvårdsverkets vägledning.

* Vissa projekt inom tätorter och parkmark kan vara viktiga för naturvården. Leder för friluftsliv som börjar i detaljplanelagt område, invasiva arter som behöver bekämpas, ändrad skötsel av kommunens grönytor för att öka biologisk mångfald, ekosystemtjänster, grön infrastruktur, informationssatsningar som når många o.s.v. Denna typ av projekt kan prioriteras högre om de bedöms ha stor nytta för naturvården och/eller friluftslivet.

Statligt skyddad natur

Vi är restriktiva med bidrag till projekt inom statligt skyddad natur eftersom LONA är en förhållandevis liten del av 1:3 anslaget och ska gälla lokala angelägenheter. LONA-bidrag är endast aktuellt om:

- Åtgärderna inte finns med i skötselplanen men är förenliga med reservatets syften*
- Åtgärderna finns med i skötselplanen men har låg prioritet
- Åtgärderna är ambitionshöjande**
- Kommunen och/eller annan aktör än Västkuststiftelsen är en tydlig medfinansierare i projektet och medfinansierar med minst 25% av totala kostnaden

För friluftsanordningar gäller att kommunen ska vara beredd att ingå avtal med Länsstyrelsen om ansvar för skötsel och underhåll av anordningar som anläggs för LONA-bidrag.

* Om åtgärderna inte finns med i skötselplanen krävs samråd och tillstånd av Länsstyrelsen innan ansökan om LONA-bidrag skickas in.

** Ambitionshöjande åtgärder i kommunala naturreservat prioriteras framför dylika åtgärder i statliga naturreservat. Med ambitionshöjande åtgärd menas åtgärd som syftar till en märkbar ambitionshöjning i förhållande till beslutad skötselplan och förvaltaren inte kan genomföra inom ordinarie reservatsförvaltning.

Följande kan inte få bidrag enligt Lona-förordningen:

- Åtgärder som ändå måste göras enligt annan lagstiftning.
- Åtgärder som påbörjats innan beslut fattats. Undantag för förberedelsearbete för att anlägga och restaurera våtmarker.
- Vinstdrivande verksamheter.
- Åtgärder som täcks med stöd enligt någon annan författning.

I övrigt beaktas:

- Projektets kostnadseffektivitet.
- Regional fördelning av statsbidragen.
- Antal kommuninnevånare.
- Projektets samband med kommunens eller kommunernas övergripande arbete med folkhälsa, regional utveckling, turism, areella näringar, kulturmiljö, friluftsliv och andra verksamhetsområden med betydelse för naturvården.
- Om naturvårdsarbetet i kommunen kan anses ha en svag ställning.
- Hur mycket LONA-bidrag som kommunen beviljats tidigare.
- Kommunens eventuella prioritering av projektansökningarna kan vara utslagsgivande om projekten i övrigt rangordnats lika högt.

Våtmarksprojekt

För våtmarksprojekt gäller att uppfylla Lona-förordningen och följa Naturvårdsverkets vägledning. Förutom att projekten ska ha en tydlig koppling till förbättrad vattenhushållning så beaktas även projektens bidrag till biologisk mångfald, minskad övergödning, minskad klimatpåverkan, anpassningar till ett förändrat klimat samt kunskapsspridning.

Observera

Komplett ansökan krävs för att Länsstyrelsen ska påbörja handläggning. Ansökningar som inte är kompletta till sista ansökningsdatum riskerar att avslås på formell grund. Med komplett menas att:

- Projektet ska uppfylla LONA-förordningen och Naturvårdsverkets vägledning för LONA
- Alla fält som efterfrågas ska vara ifyllda i registret, även kommunens Pg/Bg som ska anges i kontaktfliken för kommunens projektansvarige

- Om projektet innehåller konkreta åtgärder ska dessa vara väl beskrivna och geografiskt avgränsade. Det ska framgå var åtgärderna ska genomföras (översikt- och detaljkarta), med vilka metoder, vilken tid på året osv. Kostnaderna för åtgärderna ska också framgå i budget.
- Ansökan ska vara **Inskickad** i registret, vara utskriven, påskriven, scannad och e-postad till Länsstyrelsen senast sista ansökningsdatum. Se vår webbplats.
- Obligatoriska bilagor som ska följa med ansökan på e-post till Länsstyrelsen är underskrivna komplett ifyllda medfinansieringsintyg från samtliga finansiärer samt budget. Mall för budget finns på vår webbplats. Om åtgärder görs utomhus ska översikt- och detaljkarta medfölja ansökan. Intyg finns både på Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets webbplatser. Se länkar och lästips.
- För våtmarksprojekt som innebär anläggning/restaurering av våtmark är en våtmarksritning obligatorisk. Obs, ej vid ansökan om förstudier.

En helhetsbedömning görs av varje projektansökan som inkommer till Länsstyrelsen. Att ett projekt omfattar en (eller flera) av de punkter som tas som högt prioriterade ovan är ingen garanti för att LONA-bidrag ska kunna beviljas. Om ett enskilt projekt kan beviljas bidrag eller inte beror till stor del på hur många ansökningar som kommer in till Länsstyrelsen och vilken kvalitet övriga projektansökningar har.

Länkar och lästips

[Lokala naturvårdssatsningen \(LONA\) | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#) Här finns bland annat information om LONA-bidraget och vad en komplett ansökan ska innehålla.

[Grön infrastruktur | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#) Här finns information om grön infrastruktur, den regionala handlingsplanen, kartor och underlagsmaterial samt en storymap för skog.

[WebbGIS för Grön infrastruktur \(lansstyrelsen.se\)](#)

[GeodataKatalogen \(lansstyrelsen.se\)](#). Länsstyrelsens GIS-data inom bland annat grön infrastruktur går att ladda ner här. Sök på lager med namn LstO för att få fram lager som vi producerat.

[Länsstyrelsens våtmarksverktyg \(xn--vtmark-iaa.nu\)](#)

[Mål för friluftslivet | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

[Publikationer | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#) På denna sida kan bland annat rapport 2003:53, den tätortsnära naturen i Göteborgsregionen laddas ner som pdf.

[LONA – Våtmarksprojekt \(naturvardsverket.se\)](#)

[Kommunal friluftslivsplanering \(naturvardsverket.se\)](#)

[Kartlägga naturområden för friluftsliv \(naturvardsverket.se\)](#)

[Grönplanering \(naturvardsverket.se\)](#)

[Vilda pollinatörer | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)